

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESĪBSARGS

Baznīcas iela 25, Rīga, LV 1010, tālr. 67686768, fakss 7244074, e-pasts tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Rīgā

2014.gada 17.jūlijā Nr. 1-G/8
Uz 16.06.2014. Nr.1-04/193-pav

**Latvijas Republikas Satversmes tiesas
tiesnesei K.Krūmai**
Jura Alunāna ielā 1,
Rīgā, LV-1010

Par tiesībsarga viedokli lietā Nr.2014-09-01

2014.gada 18.jūnijā Tiesībsarga birojā ir saņemta Jūsu vēstule ar lūgumu paust viedokli saistībā ar Satversmes tiesā izskatāmo lietu Nr.2014-09-01 „Par Civilprocesa likuma 495.panta pirmās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk tekstā – „Satversme”) 92.panta pirmajam teikumam”.

Satversmes tiesas lieta Nr.2014-09-01 ir ierosināta, pamatojoties uz SIA „Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra” (turpmāk tekstā – „pieteicēja”) – iesniegto konstitucionālo sūdzību par Civilprocesa likuma (turpmāk tekstā – „CPL”) 132.panta pirmās daļas 3.punkta un 495.panta pirmās daļas, ciktāl minētās normas neparedz tiesības celt prasību par šķīrējtiesas līguma atzīšanu par spēkā neesošu vispārējās jurisdikcijas tiesā, neatbilstību Satversmes 92.panta pirmajam teikumam.

Konstitucionālajā sūdzībā pieteicēja norāda sekojošo. 2011.gada 12.decembrī SIA „Resort Management” un maksātnespējīgā SIA „Akadēmijas Ledus Halle” noslēdza nekustamā īpašuma „Ledus halle” 2011.gada 31.maija nomas līguma pārjaunojuma līgumu. Pieteicēja ir Latvijas valstij pastarpināti piederošs uzņēmums (pieteicējas vienīgais dalībnieks ir VAS „Privatizācijas aģentūra”, kura 100% apmērā pieder Latvijas Republikai Ekonomikas ministrijas personā), kura darbības mērķis ir no VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka” pārņemto problemātisko aktīvu pārvaldīšana. Pieteicējas finanšu līdzekļus veido Latvijas Republikas izsniegtais aizdevums, kas izsniegts, pamatojoties uz likuma „Par valsts budžetu 2013.gadam” 47.panta nosacījumiem. Pieteicējas saimnieciskās darbības pamatuzdevums ir aizdevuma atmaksa Latvijas valstij pilnā apmērā, kā arī ar aizdevumu saistīto procentu savlaicīga un regulāra samaksa Latvijas valstij. Pieteicēja, organizējot savu darbību, nepraktizē šķīrējtiesas klauzulas ietveršanu tās noslēgtajos līgumos.

2013.gada 9.maijā pieteicēja nosūtīja SIA „Resort Management” paziņojumu par vienpusēju 2011.gada 12.decembra pārjaunojuma līguma izbeigšanu ar 2013.gada

1.jūliju. 2013.gada 21.jūnijā pieteicēji saņēma SIA „Resort Management” 2013.gada 19.jūnijā Latvijas šķīrējtiesā iesniegtā prasības pieteikuma norakstu, kurā tika lūgts atzīt par spēkā neesošiem neizpildītos 2011.gada 12.decembra pārjaunojuma līguma punktus un pieteicēja vienpusējo paziņojumu par pārjaunojuma līguma vienpusēju izbeigšanu. Iepazīstoties ar šķīrējtiesā iesniegtajiem dokumentiem, pieteicēja konstatēja, ka SIA „Resort Management” prasības pieteikumam pievienoja 2011.gada 20.decembrī noslēgtās vienošanās pie 2011.gada 12.decembra pārjaunojuma līguma *norakstu*, saskaņā ar kuru pārjaunojuma līguma 8.3.punkts, izteikts jaunā redakcijā, nosakot, ka jebkurš strīds, domstarpības, nesaskaņas vai prasība, kas izriet no pārjaunojuma līguma, tiks galīgi izšķirts Latvijas šķīrējtiesā saskaņā ar šīs šķīrējtiesas reglamentu viena šķīrējtiesneša sastāvā, rakstveida procesā. 2013.gada 8.jūlijā pieteicēja iesniedza Latvijas šķīrējtiesā iesniegumu, kurā norādīja, ka strīds nav pakļauts izskatīšanai šķīrējtiesā, jo pieteicēja nav noslēgusi 2011.gada 20.decembra vienošanos un tās rīcībā nav šīs vienošanās, līdz ar to vienošanās ir uzskatāma par viltotu dokumentu, kurš nevar radīt pieteicējai tiesiskas sekas. Pieteicēja lūdza Latvijas šķīrējtiesai izprasīt no SIA „Resort Management” 2011.gada 20.decembra vienošanās oriģinālu un noteikt vienošanās ekspertīzi. 2013.gada 17.jūlijā pieteicēja iesniedza Latvijas šķīrējtiesai 2013.gada 8.jūlija iesnieguma papildinājumus, kuros papildus vērsa Latvijas šķīrējtiesas uzmanību uz faktiem, kāpēc SIA „Resort Management” celtā prasība nav pakļauta izskatīšanai šķīrējtiesā. Izskatot lietu, Latvijas šķīrējtiesa noraidīja pieteicējas lūgumu par 2011.gada 20.decembra vienošanās izprasīšanu no SIA „Resort Management” un ekspertīzes noteikšanu. Ar Latvijas šķīrējtiesas spriedumu SIA „Resort Management” prasība tika apmierināta, atzīstot par spēkā neesošiem SIA „Resort Management” neizpildītos 2011.gada 12.decembra pārjaunojuma līguma 6.3.10. un 6.3.11.punktus un pieteicējas 2013.gada 9.maija paziņojumu par pārjaunojuma līguma vienpusēju izbeigšanu un atstāja bez izskatīšanas pieteicējas 2013.gada 8.jūlija iesnieguma papildinājumus.

2013.gada 28.augustā SIA „Resort Management” vērsās Latvijas šķīrējtiesā ar prasības pieteikumu pret pieteicēju, lūdzot piedzīt 476 640,44 latus. Arī šai prasībai SIA „Resort Management” bija pievienojusi 2011.gada 20.decembra vienošanās pie 2011.gada 12.decembra pārjaunojuma līguma *norakstu*, nevis oriģinālu. Saskaņā ar šo dokumentu, kura īstumu pieteicēja apstrīdēja, visas domstarpības, prasības un nesaskaņas, kas izriet no pārjaunojuma līguma, būtu jāizšķir Latvijas šķīrējtiesā saskaņā ar šķīrējtiesas reglamentu. 2013.gada 7.oktobrī pieteicēja norādīja Latvijas šķīrējtiesai, ka strīds nav pakļauts izskatīšanai šķīrējtiesā, jo pieteicēja nav slēgusi 2011.gada 20.decembra vienošanos, un vienošanās ir uzskatāma par viltotu dokumentu, kas nevar radīt pieteicējai tiesiskas sekas. Pieteicēja lūdza Latvijas šķīrējtiesu uzlikt par pienākumu SIA „Resort Management” iesniegt vienošanās oriģinālu un noteikt vienošanās ekspertīzi, kā arī norādīja, kādēļ prasība nav pamatota. Latvijas šķīrējtiesa noraidīja pieteicēja lūgumu par 2011.gada 20.decembra vienošanās izprasīšanu no SIA „Resort Management” un apmierināja prasību, piedzenot no pieteicējas zaudējumus un šķīrējtiesas izdevumus, kopsummā 507 843,76 latus.

2013.gada 5.augustā un 2014.gada 27.maijā pieteicēja vērsās Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu pret SIA „Resort Management” par 2011.gada 20.decembra vienošanās atzīšanu par spēkā neesošu kopš tās noslēgšanas dienas. 2013.gada 7.augustā un 2014.gada 3.jūnijā tiesa atteica pieņemt prasības pieteikumu, pamatojot to ar Civilprocesa likuma 495.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka visi strīdi, t.sk., par šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību izvērtējami šķīrējtiesā, un Civilprocesa likuma 132.panta pirmās daļas 1.punktu, kas nosaka, ka

tiesnesis atsakās pieņemt prasības pieteikumu, ja puses likumā noteiktajā kārtībā vienojušās par strīda nodošanu izskatīšanai šķīrējtiesā.

Pieteicēja norāda uz to, ka persona, ja tā nav izteikusi savu gribu slēgt šķīrējtiesas līgumu, nevar vērsties vispārējās jurisdikcijas tiesā ar prasību, apstrīdot šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību.

Augstāk izklāstītie faktiskie lietas apstākļi šajā Tiesībsarga biroja atzinumā nav pieminēti nejausi, bet gan ilustrē normās nostiprinātā mehānisma darbību praksē, un iezīmē sistēmas vājos punktus, kā arī ir būtiski tālāk aplūkotā normatīvā regulējuma kontekstā.

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk tekstā – „ECK”) 6.pants un ANO Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 14.pants, raksturojot tiesību uz taisnīgu tiesu saturu, uzsver, ka katram indivīdam, ja tiek noteiktas viņa tiesības un pienākumi civilprocesā, ir tiesības uz to, lai lietu taisnīgi, publiski izskatītu kompetenta, neatkarīga un objektīva tiesa, kas izveidota saskaņā ar likumu.

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47.pantā ir noteikts, ka ikvienam, kura Eiropas Savienības likumos nodrošinātās tiesības un brīvības tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu pārsūdzību tiesas priekšā, ievērojot nosacījumus. Minētais pants tāpat nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, iepriekš ar likumu noteiktā, tiesā.

Jēdziens „taisnīga tiesa” ietver sevī tiesiskai valstij atbilstošu procesu, proti, procesu, kas ir ne tikai taisnīgs, bet arī efektīvs. Tiesības uz taisnīgu tiesu tiek garantētas, cita starpā, nodrošinot ikvienam indivīdam tiesības uz pieeju tiesai un ievērojot pušu līdztiesību iztiesāšanā.

Satversmes 92.pants nosaka, ka ikviens var aizstāvēt savas tiesības un pienākumus taisnīgā tiesā, savukārt apstrīdētā CPL 495.panta pirmā daļa, ka „par strīda pakļautību lemj pati šķīrējtiesa, arī gadījumos, kad kāda no pusēm apstrīd šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību”.

Valstij atzīstot tādus alternatīvos strīdu izskatīšanas veidus kā šķīrējtiesas, to darbības regulējumam jāizvirza identiskas prasības valsts tiesu varai - institūcijas objektivitāte un taisnīgs iznākums, kas izriet gan no Augstākās tiesas Senāta, gan Satversmes tiesas atziņām¹.

Tāpat jāatzīmē, ka arī valsts kontroles mehānismam pār šķīrējtiesas nolēmumiem jābūt tādam, lai valsts varas nesējs ar savu rīcību atzītu tikai tādu šķīrējtiesas procesu, kurā būtu ievērots taisnīgums un objektivitāte, jo, pretējā gadījumā, valsts kļūst līdzatbildīga par šķīrējtiesas spriedumu, kas taisīts, neievērojot pamattiesības un Satversmes 92.pantā nostiprinātos principus².

Šobrīd Latvijā, atšķirībā no lielākās daļas citu valstu, abi minētie pienākumi saplūst, un šķīrējtiesu kontrole ir koncentrēta izpildu raksta izsniegšanas stadijā. Šķīrējtiesas nolēmums nav pārsūdzams, bet, lai to izpildītu piespiedu kārtā, nepieciešams vērsties rajona (pilsētas) tiesā un lūgt izsniegt izpildu rakstu. Pastāvot Civilprocesa

¹ Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.2004-10-01 9.1.punkts, AT Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-20.

² Satversmes tiesa, analizējot šķīrējtiesas procesu un indivīda pieeju tiesai lietā Nr. 2004-10-01, jau minēja, ka valstij ir pienākums, pirmkārt, nodrošināt līdzekļus aizsardzībai pret procesuālo tiesību pārkāpumiem šķīrējtiesas procesā un, otrkārt, neatzīt šāda šķīrējtiesas procesa rezultātu; skat. Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.2004-10-01 9.1.punktu.

likuma 536.pantā noteiktajiem pamatiem, piemēram, ja šķīrējtiesas process nav noticis atbilstoši šķīrējtiesas līguma vai Civilprocesa likuma D daļas noteikumiem, tiesnesis atsaka izpildu raksta izsniegšanu.

Satversmes tiesas lietā Nr.2014-09-01 kritikai ir pakļauta norma, kura pilnībā liedz pieeju vispārējās jurisdikcijas tiesai personām, kuras vēlas apstrīdēt šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību. Pirmajā gadījumā tiek apstrīdēta saistības pastāvēšana kā tāda un personas skaidri pausta piekrišana par strīdu izskatīšanu šķīrējtiesā, otrajā gadījumā apstrīdētas var būt gan pārstāvja tiesības slēgt šķīrējtiesas līgumu, gan citi aspekti, kas var būt par pamatu šķīrējtiesas līguma atzīšanai par spēkā neesošu.

Latvijas Republikas Saeima 2014.gada 20.maija vēstulē³ Satversmes tiesai ir uzsvērusi, ka apstrīdētā norma, kas liedz indivīdam apstrīdēt vispārējās jurisdikcijas tiesā šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību un uzliek par pienākumu šo jautājumu vērtēt pašai šķīrējtiesai, *ir noteiktas ar likumu un ir vērstas uz to, lai samazinātu vispārējās jurisdikcijas tiesu noslogojumu, ierobežotu pušu iespējas kavēt šķīrējtiesas procesu un nodrošinātu pušu strīda ātrāku izskatīšanu*. Kā norāda Saeima, mērķis nodrošināt strīdu ātrāku un efektīvāku izskatīšanu, mazinot tiesu noslogotību, jau iepriekš atzīts par leģitīmu mērķi Satversmes 92.pantā noteikto tiesību ierobežošanas gadījumā.

Tomēr jāatzīst, ka uzstādītajam mērķim – paātrināt strīdu izskatīšanu un mazināt vispārējās jurisdikcijas tiesu noslogojumu – jāiet roku rokā ar tādu tiesību kā pieejas tiesai un pušu līdztiesības nodrošinājumu, turklāt šo pamattiesību aizsardzībai ir jābūt tik efektīvai, cik iespējams⁴.

Vērtējot, vai CPL 495.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums prāvniekiem ir uzlikts samērīgi, un vai tas ir nepieciešams demokrātiskā sabiedrībā, vēlos norādīt uz šādiem apsvērumiem.

Lai arī ANO 1985.gada 21.jūnija UNCITRAL Starptautiskās šķīrējtiesas parauglikums paredz šķīrējtiesai tiesības lemt savu jurisdikciju, tas nenozīmē, ka šķīrējtiesas līgumam nebūtu jābūt pakļautam kontrolei vispārējās jurisdikcijas tiesā, ja ir pamatotas šaubas par puses brīvi pausto gribu. Tiesību doktrīnā, pamatojoties uz Ņujorkas Konvencijas par ārvalsts šķīrējtiesas spriedumu atzīšanu un izpildi II (3) pantu un UNCITRAL Starptautiskās šķīrējtiesas parauglikuma sistēmisku analīzi, ir atzīts, ka CPL 495. pantā ietvertais „[...] *Kompetenz-Kompetenz* princips nav šķērslis, lai valsts tiesa neatkarīgi no šķīrējtiesas lēmuma par savu jurisdikciju atceltu vai atzītu par spēkā neesošu šķīrējtiesas līgumu vai attiecīgi atceltu šķīrējtiesas spriedumu šķīrējtiesas līguma spēkā neesamības dēļ.”⁵

Satversmes tiesa ir secinājusi agrāk, ka tiesību uz taisnīgu tiesu materiālais un procesuālais aspekts ir nesaraucjami saistīti - nebūtu nozīmes iztiesāšanas procesa taisnīgumam, ja netiktu nodrošināta šā procesa pieejamība un otrādi - tiesas pieejamība būtu lieka, ja netiktu nodrošināts procesa taisnīgums⁶.

³ Latvijas Republikas Saeimas 2014.gada 20.maija atbildes raksts (Nr.1-1-n/148-11/14) Satversmes tiesas lietā Nr.2014-09-01.

⁴ ECT 1975.gada 21.februāra spriedums lietā „*Golder v. United Kingdom*”.

⁵ L. Pierhuroviča „Vai starptautiskās šķīrējtiesas lēmumam par jurisdikciju var būt *res judicata* spēks?“, LU 72. zinātniskās konferences rakstu krājums, LU Akadēmiskais apgāds, 406.-407.lpp.

⁶ Satversmes tiesas 2003.gada 27.jūnija spriedums lietā Nr.2003-04-01, 1.1. punkts secinājumu daļā.

Jau agrāk ECT ir norādījusi, ka iespēja atteikties no tiesībām vērsties tiesā ir gluži parasta parādība līgumslēdzēju valstu tiesību sistēmās un ka vienošanās par šķīrējtiesu ir tipisks šādas atteikšanās piemērs. *Ja vien atteikšanās notikusi pēc brīvas gribas, tā nav pretrunā ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.pantu, jo sevišķi tāpēc, ka „individam un justīcijas sistēmai [no atteikšanās] izriet nenoliedzamas priekšrocības”*⁷.

Šajā Satversmes tiesas lietā pieteicējs norāda, ka apstrīd normu tā iemesla dēļ, ka indivīds tiek iesaistīts šķīrējtiesas tiesvedībā pat tajos gadījumos, kad no viņa puses nav bijusi skaidri izteikta griba un piekrišana strīdu izšķiršanai šķīrējtiesā, un par šķīrējtiesas procesu viņš uzzina no šķīrējtiesas paziņojuma.

Pirmais trūkums, kas saskatāms šādā nepamatotā procesā, ir tas, ka gadījumā, kad persona nav zinājusi par šķīrējtiesas līguma pastāvēšanu, apstrīdot šķīrējtiesas līguma esamību vai spēkā esamību, tā ir spiesta celt preprasību un pakļauties to šķīrējtiesas fiksēto izdevumu, tiesneša honorāru un citu izdevumu apmaksai, kāda ir noteikta katras atsevišķas šķīrējtiesas reglamentā, kas būtiski var pārsniegt vispārējās jurisdikcijas tiesas tiesāšanās izmaksas.

Otrkārt, Saeima 2014.gada 20.maija atbildes rakstā norāda, ka trūkums šķīrējtiesas nolēmumos var novērst ar CPL 536.panta palīdzību. CPL 536.panta pirmajā daļā ir uzskaitīti septiņi punkti, kad tiesnesis atsaka izpildu raksta izsniegšanu, un tiesneša rīcības brīvība pieņemt lēmumu par atteikumu izsniegt izpildu rakstu, lai nodrošinātu Latvijas sabiedriskās kārtības nodrošināšanu, ir ierobežotas⁸. Neviens no šiem punktiem nepieļauj lietas izskatīšanu pēc būtības, bet gan vērst pamatā uz procesuālo normu ievērošanas konstatēšanu, ko apstiprina tiesu judikatūra⁹.

Vispārējās jurisdikcijas tiesu un īpaši Augstākās tiesas judikatūrā iezīmējās CPL 61.nodaļas, un precīzāk CPL 536.panta, regulējuma nepilnība, proti, pretēji postulētajam principam, ka vispārējās jurisdikcijas tiesā pēc šķīrējtiesas procesa noslēgšanās, tiek pārbaudīta šķīrējtiesas procesa likumība, t.sk., šķīrējtiesas procesa neatkarība un objektivitāte¹⁰, tiesas legalizē šķīrējtiesas spriedumus un izdod izpildu rakstus pat tajos gadījumos, kad šķīrējtiesas procesā nav bijis uzrādīts līguma oriģināls un pārbaudīta pušu brīvi paustā griba.

Normatīvais regulējums šobrīd un, iespējams, neveicot grozījumus arī turpmāk, pieļaus situāciju, ka šķīrējtiesas varēs pieņemt spriedumus, kas formāli izpildīs likuma prasības, bet faktiski būs balstīti uz spēkā neesošiem dokumentiem, un šādi šķīrējtiesas spriedumi saglabās spēku pat tad, kad tiesas atteiks izdot izpildu rakstu. Tāpat vēlos norādīt, ka joprojām nav atrisināts Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra spriedumā lietā Nr.2004-10-01 konstatētais trūkums – CPL nav normas, kas noteiktu procedūru šķīrējtiesas sprieduma apstrīdēšanai, ja netiek pieprasīta izpildu raksta izsniegšana¹¹.

Treškārt, vēlos uzsvērt, ka Satversmes tiesas lietas pamatā esošā lieta iezīmē vēl vienu problēmu, kas norāda uz efektīvu aizskarto tiesību aizsardzības mehānisma trūkumu normatīvajā regulējumā. Vispārējās jurisdikcijas tiesas norāda, ka nav

⁷ ECT 1980.gada spriedums lietā *Deweer v. Belgium*, 49. punkts.

⁸ K.Torgāns „Valstiskā uzraudzība pār šķīrējtiesas spriedumu tiesiskumu”/ „Latvijas vēstnesis” (Nr.34(629)), 2010.gada 24.augusts.

⁹ Skat. AT Senāta 2012.gada 13.novembra spriedumu lietā Nr.SK-616, 2012.gada 26.septembra spriedumu lietā Nr.SK-514, 2010.gada 13.oktobra lēmumu lietā Nr.SK-1037, 2008.gada 14.maija spriedumu lietā Nr.SK-213, 2013.gada 30.janvāra spriedums lietā Nr.SK-20.

¹⁰ ECT 1970.gada spriedums lietā *Delcourt v. Belgium*, 31.punkts un ECT 1982.gada spriedums lietā *Piersack v. Belgium*, 30.punkts.

¹¹ Skat. Satversmes tiesas 2005.gada 17.janvāra sprieduma lietā Nr.2004-10-01 10.punkts.

pieļaujama tiesvedības apturēšana vai jautājuma izskatīšanas atlikšana stadijā, kad tiesa lemj jautājumu par izpildu raksta izsniegšanu¹².

Faktiski indivīdam tiek liegts taisnīgs rezultāts vispārējās jurisdikcijas tiesā, jo tiesas pretēji šķīrējtiesā apstrīdētajai šķīrējtiesas līguma esamībai vai spēkā esamībai vai uzsāktajam kriminālprocesam, neaptur izpildu raksta izsniegšanu un izpildu lietvedības uzsākšanu un pabeigšanu. Kaitējums, kas tiek nodarīts ar šādu regulējumu indivīda interesēm, ir lielāks nekā ieguvums sabiedriskajām interesēm.

Vairāki pētījumi un eksperti ir apliecinājuši, ka valstī pastāv nepilnības šķīrējtiesu darbības regulējumā¹³. Ja pastāvošais normatīvais regulējums pieļauj netaisnīgu iztiesāšanu un nenodrošina efektīvu civiltiesisku strīdu izšķiršanu šķīrējtiesā, jāsecina, ka šķīrējtiesas mehānismā ir būtiski trūkumi, kas pakļauj kritikai visu šķīrējtiesas procesu, un valsts iespēja labot šķīrējtiesas pieļautās kļūdas ir formāla.

Nemot vērā augstākminētos apsvērumus, uzskatu CPL 495.panta pirmā daļa neatbilst Satversmes 92.panta pirmajam teikumam tiktāl, ciktāl tā nepieļauj tiesvedības uzsākšanu vispārējās jurisdikcijas tiesā par šķīrējtiesas līguma esamības vai spēkā esamības apstrīdēšanu, ja indivīds nav izteicis gribu slēgt šķīrējtiesas līgumu.

Ar cieņu,
tiesībsargs

J.Jansons

Tivaņenkova 67686768

¹² Skat. Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2014.gada 3.jūnija lēmuma lietā Nr. Nr. 3-12/0080/12 secinājumu daļu.

¹³ 2014.gada 3.jūnija „Jurista vārds”, Nr.22 (824) un 2009.gada 22.decembra „Jurista vārds”, Nr.51/52 (594/595) „Tiesu prakse lietās par izpildu rakstu izsniegšanu šķīrējtiesu nolēmumu piespiedu izpildei”